

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: област на висше образование 3. Социални, стопански и прани науки, професионално направление 3.8 икономика, научната специалност Организация и управление (селско стопанство и подотрасли).

Автор на дисертационния труд: Николай Иванов Стефанов, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Влияние на ОСП върху конкурентоспособността на малките земеделски стопанства“.

Рецензент: доцент доктор Георги Петров Георгиев, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите; 3. Социални, стопански и прани науки, професионално направление 3.8 Икономика, научната специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, определен/а за член на научното жури със заповед № РД-16-133/24.02. 2021 год. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема.

Темата за повишаване конкурентоспособността малките земеделски стопанства чрез прилагане на подходяща обща селско стопанска политика е безспорно актуален проблем, който през последните години засилва своята значимост, както за нашата страна и в глобален аспект. Освен това чрез повишаване на конкурентоспособността на малките стопанства може да се увеличи трудовата заетост и се постигнат множество вторични ефекти в селските райони на страната като развитието на свързани отрасли, повишаване на доходите, намаляване на риска от селскостопанска дейност, повишаване на квалификацията на работната ръка чрез придобиване на опит и знание, внедряване на инновации в производството и др.

В този смисъл намирам поставената тема за дисертабилна и актуална.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Докторанта е формулирал прецизно и обективно изследователската цел, задачите и концептуална теза на дисертационния труд.

Използваната изследователска методология в дисертационния труд е разнообразна като включва: SWOT анализ, регресионен анализ, системен и графичен анализ, мултикритерийни експертни оценки, метод на фокус групите, анкетно проучване, и др. Тя е изцяло съобразена с възможностите за доказателство на формулираната концептуална теза и подтези.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд в структурно отношение е изграден от въведение, три глави,

заключение, библиография и приложение. В това отношение изложението се отличава с добре балансирана структура и не се наблюдават структурни диспропорции и отклонения от утвърдените стандарти. Дисертацията е разработена в обем от 166 страници, от които 156 основен текст. Изследването е онагледено с 22 фигури, 16 таблици и 5 схеми.

В сравнение с други дисертационни разработки положително впечатление прави факта, че не преобладава описателния стил в изложението, а доминира аналитичното представяне на информацията като изводите на автора са подкрепени от статистическа фактология и емпирични данни.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Основните резултати от изследването се свързани с измерване влиянието на ОСП върху доходността и конкурентоспособността на малките земеделски предприятия и идентифициране на нуждите на малките земеделски стопанства в контекста на бъдеща обща селскостопанска политика.

Представеният дисертационен труд представлява завършено, задълбочено монографично изследване на възможностите за общата селскостопанска политика у нас да създава условия за повишаване на конкурентоспособността на малките земеделски стопанства. За постигане на тази цел докторанта е извършила значителен по обем библиографичен обзор на теоретични и изследователски публикации. В списък на използвани литературни източници са посочени общо 129 публикации, от които на български 60 заглавия и 69 на английски език.

5. Приноси на дисертационния труд.

В края на автореферата докторант Николай Стефанов е приложил справка, в която синтезира резултатите от своята дисертационна разработка до четири констатации с характер на научни и научно – приложни приноси. Според моето експертно мнение те могат да бъдат синтезирани до три.

Научно-приложни приноси

- Изяснена е същността на малките земеделски стопанства в контекстта на Общата селскостопанска политика (ОСП);
- Установено е влиянието на ОСП върху доходността и конкурентоспособността на малките земеделски предприятия;
- Идентифицирани са нуждите на малките земеделски стопанства в условията на ОСП.

Приемам визираните по-горе приноси като достоверни, реални и доказани в дисертационния труд.

6. Критични бележки и въпроси.

Използвания формулен апарат е осъден. Липсва математическо моделиране или задълбочено емпирично изследване с подходяща иконометрична/статистическа методология. Анкетното проучване не е предпочитан метод за изследване в икономическата сфера, поради факта, че преобладават данните от категориен тип, което предполага по-ниската степен на прецизност. R square на български се превежда като коефициент на детерминация, а не коефициент на определение. От

корелограмата на схема 6 от дисертацията е видно, че наблюдаваната зависимост не е линейна т.е. би трябвало да не използва пръста линейна регресия.

Какъв е икономическият смисъл на изчислените стойности на използвания показател „Adjusted R Square“ в таблица 15?

Кой съвременни методи могат да бъдат използвани за прецизно, количествено измерване на бизнес риска, което поема дадено земеделско стопанство?

7. Публикувани статии и цитирания.

Представени са общо 3 публикации от изминалата 2020 г. Всички представляват електронни издания и са публикувани в България.

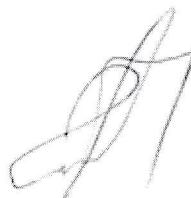
От предоставената документация на конкурса е видно, че докторанта Николай Стефанов изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор“.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторантката, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото научно жури да гласува положително и присъди на Николай Иванов Стефанов образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност „Организация и управление“ (селско стопанство и подотрасли).

Дата: 05.04.2021 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:
(доц. д-р Г. Георгиев)